

۱ تشرین اول ۳۲۷

نومرو ۳۲

آدرهس :

IDJTIHAD

اوچنچی سنه

اجتهاد

آدرهس :

اجتهاد ادارهخانه سی :

هر امانتی قارشیننده دائره

مخصوصه در .

سنه ۴۰ آبوننه بدلی نسخه سی

۲ غروشدر

آیده ایکی دفعه نشر ایدیلیر اقتصادی ، اجتماعی ، ادبی ، مجموعه

و قریم ترکیه لرنده ده بو حال کورلمکده در. یالکز چغتای،
او یغور ترکیه لری اشکال قدیمه لری حالا محافظه ایدیورلر.
فقط عینی بر لسانک بو مختلف لهجه لری آراسنده ده
صمیمی بر مناسبت وجوده کتیرمک و بونکله اقوام تورانیه
آراسنده روابط لسانیه تأسیسه جالیشمق او قدر مشکل
بر شی اوله ماز. بو مهم مسئله حقدده کی مطالعات می بوندن
صوکر کی مقاله لده ایضاح ایده جکز.

حسین کاظم قدری

طرابلس غرب اطرافنده

محرری: طرابلس غربی آرنائود زاد محمد نوری

پیرنجی قسم

تعریف. نفوس. اقلیم. احصائیات. تجارت
معادن، زراعت

طرابلس غرب ولایتیه، اسکیدن بری «سیره نایک»
اسمیله معروف بنغازی مستقل سنجاغندن مرکب افریقای
عثمانی ازمئه قدیمه ده پک معمور ایدی.

طرابلس وبالخصوص شیمدیکی عجیلات، فینکه لیلر
زماننده «صابراتا» نامیله معروف ایدی که ذخیره انباری
دیمکدر. بنغازی جهتلری ده یونانیلر دورنده «اسپردی»
باغچه لری شهرتیه بنام ایدی. طرابلس بنغازیدن
جغرافیه ۱۹ نجی طول دائره سی اوزرینه مصادف قدیم
«فیلادوروم» معبدی خرابه سیله آیریلیر. «پته پولی»
یعنی بش شهر معناسه کلان بنغازیده و قتیله پک مزهر
ادوار فیض و ترقی کورده «کیردهن» «اپولونیا»
«طولومایده» «ارسنوه» «بره نیچی» شهرلری واردر.

طرابلس، نفوسنک قلتندن، قارطاجنه آناسنک
سقوطندن واک زیاده واندالرک تخریبندن صوکره عظمت
واحتشامنی ضایع ایتدی. بیرجوق دره لری، یاغموور
صولرینی محافظه ایتمک ایچین خارقلر نوعندن همتلرله
بنا اولونان سدلی، یارلی، وحتی جندره لره صیقشدن
یریلان زیتون دانه لرینک اسالسه ایچین بویوک فداکارقلرله
مخصوصاً یاییلان خرقلری بوکون قسماً مرئی و قسماً
قوملر اتنده مدفون در. بیروقتلیکز «نوه» یعنی شیمدیکی
مرکز ولایت سنوی ۱۰ بیک کنتال زیت ویرکو ویریرمش.

روما ایمپراطورلرندن (سه پتم سه وه) مسقط رأسی اولوب
مصر فرعونلرندن (تمناؤ) ک فینکه لیلره اجرا ایتدیردیکی
امریقا سیاحت طویلله سنک استکمالی صیره سننده تأسیس
ایدهن (لبده) [شیمدیکی خمس] اهالیسنی تکالیف
حکومتدن استثنا ایتمی اوزرینه همشهریلری بومروته
قارشى بیرشکرانه نعمت اوله رق زیت اهدا ایتمیشلر، او قادار که
ایمپراطور ارتحال ایتدیکی وقت انبارلرده مدخر قالان
بوزیتون یاغی بتون شبه جزیره نی [ایتالیانی] تام بش منه
اداره ایتمیش! لبدده، عین شحاتده، کیرزه ده وهمان
ولایتک هر طرفنده نظر حسرت مزه چارپان جسیم کشورلره
معظم طاقلر، نفیس آبدلر وارکه بتون اعجاز نما عظمت
وحشمتلریله بزى عجز و مسکتمز ایچنده ازمکده درلر.
سمای مملکتک پارلاق کونشی، ارض محک فیاض و سهل
التخطیط طوپراغی بعض محل لرنده یوزده ۱۰۰ نسبتنده حبوبات
ویردیرییور، بیرقاچ متره طولنده بیرمتره کیکش لکنده
موز اغاجی تیشدیرییور. ۳۰: ۴۰ قیه لق قارپوز حاصلی
ایدیور و بوقوه انباتیه سیله جداً محیر العقول بیر خرافه کی
تلقی اولونیور.

کورلییور که مملکت؛ اهالیسنه مترقی، زراعی بیرموقع
تأمین ایتمش فقط بوکون اومغبوط آبادانلر یرینه قسوت
انکیز تنهالقلر، خشیت آور بولچشقلر قاولمش. دون

اقلیم :

طرابلس وبنغازی اقلیمی معتدل و موافق الصحره در. سنهده بیرقچ کون اسهن « قبلی » نامیله معروف جنوب روزکارلری استئنا ایدیلیرسه حرارتی ظن اولوندوغی قادار اضطراب انکیز حس اولونماز . تشرین اولدن حزیرانه قدر معتدل وحزیراندن ایلوله قادار حار اولمق اوزره باشلیجه ایکی موسمی وار. بیرنچیسنده سانتیگراد ترمومتره سیله درجه حرارت اصغری ۴،۵ و اعظمی ۲۸،۶ اولوب ایکنجی موسمه اصغری ۱۳ و اعظمی ۳۴ در . واقعا فزان وجواری بالطبع داهار اولوب سیاحشهر «بارت» ک بورالده اجرا ایتدیکی سیاحتده ۷۰ درجه ک برصیجاققلغه ملاقی اولدینی حکایه اولونیور . فزان سنجاغده بعض اودیهد ، طاورغده ، عجیلات قرینده ، مصراطه وسرت سواحلنده بعض بطاقلقر موجود اولوب جیادت هوایی اخلال ایتکمه درلر .

طرابلسک املاک ، ویرکو واعشاردن متحصلایرادی ۴،۷۰۴،۵۰۳ و اداره محلیه قارشى مصارفات متقابله سی ۳،۶۶۱،۵۷۵ فرائق قادار تقدیر اولونیور . ۱۹۰۷ سنه سنده ۴،۳۰۰،۲۳۳ طونیلاتولوق ۳۲۳ واپور طرابلس لیمانه اوغرا دی سفائی ک چوق اوغرایان حکومات ترتیب آتی اوزره کوستریله بیلیر .

ایتالیا ، انکلتزه ، فرانسا ، آلمانیا ، تورکیا .

طرابلسه ادخال اولونان پاموق ، توتون ، شکر ، اون وسائر تقریباً ۱۰ میلیون فرائق قیمتدهدر . ادخالاتک ایکی بوچوغی بیرنچی درجهده ادخالاتیه معروف انکلتزهیه عائد اولوب ایکنجی درجهده طرابلسه امتعه صوقان اوستیادار . ایتالیانک ادخالاتی ۱،۵ میلیون فرائق وفرانسه ایهدها دون رادهدر . ولایتک اخراجاتی ایهه بونسبتدن پک بعید دکلدلر . یالکز انکلتزهیه سنوی ۳ میلیون فرائققل حلفه اوتی وفرانسهیه تورکیایه ایتالیایهده ۶۰۰،۰۰۰

بوپشت آسا معموره نک فیض وازهارینی ثرم ایدن هرودوتلر ، شیلالار ، یلنولر ، پندارلره بدل ؛ بوکون عصارة حیاتی قورویان بوقدید آسا یرلرده ، بویانغین نشانلری اوزرنده ساکن قارغلر بزه نشاندویل وتباه حایقیریور .

تلك آثارنا تدل علینا

فانظر وبعدهنا الى الآثار

ولایتک عظمت سابقه سندن ، خلقک یارینکی امید سعادتخاندن بزه میراث قالان یالکز بووار :

آق دکری افریقای داخلی ایله امکسر قاووشدیره حق بیرموقع مستثناتک ضمان وحجتیدر . حیفاکه بووثیقه کرانهبانی شیمدی قیزغین غاغلر دهشمیش محترص طیرناقلر بیرتمشدر .

نفوس :

طرابلس غرب ولایتی تقریباً بیرملیون کیلو متره مربعنده و آرای مختلفهیه کوره ۷ : ۹ یوز بیکدن ۱ و ۱ بوچوق میلیدون نفوسه وبنغازی لواسی ده ۵۰،۰۰۰ کیلو متره تربیعنده و ۳۰۰ بیکدن یارم میلیدون قدر سکنهیه مالکدر . بو حسابیه کوره طرابلسده بیرکیلو متره مربعه انحق بر آدم وبلکه داهار دون ساکن دوشیور . ولایت وبنغازی تحریر نفوس معاملاتنی لایق اولدینی صحت وتکمله هنوز ایصال اولونه مدیغندن رسماً متحقق سکنه بوکون بومصداردن پک دون اولمق لازمکیور . مع مافیله صوک درت بش سنه دن بری بوحوالی ده متوالی اولان انجباس باران بلیه سی یوزندن زراعتک مصر وتونس جهتلرینه تأمین انتعاش ایچین هجرتلرینی بادی اولدیغندن نفوس فی الحقیقه خیلیدن خیلیه تناقص ایتشدر . ایشسرلکک آجلق وحرمانک تولید ایتدیکی فقر وضرورت دخی بنغازی وطرابلسک جبین مقدراتی اوزرنده باشقهجه وسیمه عقامت ونشانه قلت حک ایتدپکنه اشتباه اولونهماز .

فرائق قیمتده سونکر ، پیاغی ، دوه قوشی تویی، یمورطه
چیقاریلور .

۱۹۰۳ سنه سنده بنغازی سنجانی اسکله سنه ۸۸۰۰۰
طونیا تولوق ۱۰۰ قدر واپور اوغرایوب بونلرک اک
چوغی ایتالیا باندره سنی حامل سفائندر .

سنه حالیه ده ثلثی انکلتیره عائد اولوق اوزره ۷
میلیونلق امتعه وارد اولدی . بنغازی سنه ده نصفی انکلتیره
محسوب اوله رق تقریباً ۱۳ میلیونلق حبوبات و حیوانات
خارجه سوق ایدر . یالکیز ۱۹۰۰ سنه سنده بنغازینک
« وادای » ایله مبادلاتی ۲ میلیوندن دوز دکلدی .
ولایتک افریقای داخلی ایله دادوستادی پک متحول
اولوب ۱۸۹۸ سنه سنده (۲۷) میلیون قدر ارتقا ابد
بیلمش ایسه ده ایتالیا قونسولوسی « موتتا » نک بوبابده
مضبوط احصائیاتنه کوره افریقای داخلیده حصوله کلن
تحولات سیاسیة نا که ظهور یوزندن بونسبت ۱۵ میلیون
قدر تنزل و تناقص ایتشد ، اجمالاً قبول اولونه بیلیرکه
طرابلس و بنغازینک سنوی مجموع تجارتی ۵۰ میلیون
فرائقی تجاوز ایده مز .

غدا ی مدینت اولان کاغدر ، نظردبا قوماشلر
یابه جق فابریقه و دستکاهارینه و جهان پیرا فابریقه لرینه
نقل ایچین هر دکزدن بورایه بادبان کشای تنفع اوله جق
سفائنک شعیر نقلیاتیه ؛ شکرچیلک عالنه بویوک بر تحول
ویره جک قدرتی حائر ایکی میلیون قادیار خورماسنک سکرین
اثماریه ، صحرای کیری بحر محیط حالنه قلب ایده رک بویابس
ارضنه سیم و زرنثار ایده جک موقع مستثناسیله افقی اوزرنده
تجاری زراعی سحاب اقتصادیه دولاشان بویوک شو قدر جق
تجارتی چوق کورمه ملیدر . ۱۹۰۰ سنه سنده مصرک تجارتی
بیرمیلاری آشدی . جزائرک سنوی تجارتی ۶۰۰ میلیوندن
اشاعی دوشمدی . کالمیت بین یدی الغسال وضع فجاعت منونیه
یاتان بدبخت فاس بیله سنوی ۱۰۰ میلیون فرائقی تأمین

ایده یور . تونسک ۲۰۰۰ عمله طرفندن علی الدوام ایشلمکده
اولان فوسفات اخراجاتنک ۷ میلیون فرانقه بالغ اولدغی
ذکر ایدرسه ک محصولات سائر سیله ده نه قادار بویوک
بیررواجک کافل وضامن اوله جغده بالطبع اشتباه
ایدیله میه جکدر . احصائیات موثوقیه کوره تونس تجارتی
قبل الاشغال یالکیز ۲۷ میلیون قدر ایده بیلوردی .
فرانسزلرک ۱۸۸۱ سنه سنده کی وارداتنک اشغاللارندن بیر فاج
سنه صوکر ا یعنی ۱۹۰۶ سنه سنده (۱۳۵) میلیون اصل
اولدوغی ا کلا شلمشدر . مملکت مزده ادخالات نقطه نظرندن
ایتالیا حکومتی ایکنجی ، اخراجاتده دخی بشنجی درجه یی
حائزدر .

معادن :

ولایتک معادنی هنوز طوپراق آلتدن خارج چیقار -
لماشدر . اعلان مشروطیتدن بری بری فرانسز ، (موسیو
مونیه) و دیگر ی ایسه ایتالیان قونتدی سفورزا (سان
پاولو) نامنده کی مهندس و مستعمرلر طرفندن اجرا قلنان
متعدد تحریات و کشفیاتنک نتایجی هنوز آکلاشیلاماشدر .
چونکه بویکی مدقق تأمین موقع و یسار جهتیله یکدیگرینه
رقیدرلر . مع مافیه خمسه ؛ (غریان) جوارنده (تونس)
و (طرابلس) حدودی اوزرنده کیتلی فوسفات معادننک
ظهور ایتدیکی معلومدر . (غریان) و (ککله) ده کومور
وقورشون ، (فزان) و (تیسستی) جهتلرنده آلتون ،
(فساطو) نک (شکشوک) نامیه معروف محلنده کوموش
(حبون الکبریت) شهرتیه من القدیم معروف (سرت)
کور فزینک زنکین کبریت معادنی موثوق و متحققدر .
امریقالی بر شرکتک (بنغازی) سواحلنده کی کیتلی کبریت
معادنک امتیازینی استحصاله جهد و تمایل کوسر مه سی
اوزرینه ایتالیا افکار عمومیه سی زیر وزبر اولمشدی .
چونکه جنوبی ایتالیا نک و علی الخصوص سجلیانک یکانه
اخراجات حیات آوری کبریتدر بویکیتدن ایتالیا نک یوز

سنویسی ۶۵۰،۰۰۰ فرانق قادر تقدیر اولونیور . فزان
سنجاغده دخی جیقان نظرون معدنی شایان ذکر
وقیددر .

صنعت :

طرابلس مصنوعاتی باشلیجه منسوجات قطینه ایله یزیده
معمولاتندن قادین وارکک احراملردن ، و اوپه لرده
چادرلرده سریلن خالیلردن ، سازلردن یاپیلان حصیرلردن
وپک جزئی مقدارده التون ، کوموش ، فیل دیشندن
یاپیلان معمولاتدن عمارتدر . بونلرک کمیت حاصله سیله
اوکا مقتضی موادک بالغ اولدوغی دگری کوسترهن شوجده له
بزه اجمالاً بر فکر ویره بیلیر .

بیکلرجه خلقی متعیش اولوب سرت کورفرزنده ایشلتمه سی
حالنده ایٹالیانک سنوی سجلیا اطه سندن جرو انتقاع ایده
کلدیکی ۵۰ میلیون فرانق هبا اولوب کیده جک وبوصورتله
یازم اطه لیلر بر حیات ومات مسئله سی اوکنده متزلزل واندیشناک
قاله جقلردر . فزان یولی اوزرنده کثرتله قورشون ، زینقو ،
قالای ، دمیر ، کوموش ، الماس بولوندیغی بعض کتابلر
یازمش ایسه ده سختی هنوز تأیید وتحقق ایتمه مشدر .
بنغازیده انتباته مخصوص طاش اوجاقلری وجبل اخضرده
دخی ازمنه قدیمه ده (کیرن) یعنی شمیدیکی بنغازی قریبنده
رکز اولنان نفیس آبدلرک اعمال اولوندوغی پک قیمتدار
مرمر معادننه وهر نوع احجار کلسیه طبقاتنه تصادف
اولونمقدهدر . بو معادن میاننده بنغازینک کثرتله اخراج
ایتدیکی طوزدن بحث ایتک بجا اولور . مملحه نک محصول

جنس صنعت		قیمت محصول	ممالک اجنبیه دن کلان مواد قیمتی
فرانق	پاموق منسوجاتی	۷۰۰۰۰۰	۵۷۰۰۰۰
»	یوک	۸۸۳۰۰۰	..
»	ایپک	۳۴۰۰۰۰	۲۶۰۴۶۰
»	حصیر	۲۴۰۰۰۰	..
»	دباغت	۲۴۰۰۰۰	..
»	صابون	۹۰۰۰۰	۴۶۲۰۰
»	مسبوغات فضیه	۴۷۰۰۰۰	۲۷۰۰۰
»	ذهیه	۶۰۰۰	
فرانق	یکون	۳،۰۲۳،۰۰۰	۱،۱۶۶،۸۴۰

مابعدی وار